

SAHİLDE

Ian McEwan 1948'de İngiltere'de doğdu. Sussex Üniversitesi'nde İngiliz Edebiyatı eğitimi gördü. East Anglia Üniversitesi'nde İngiliz Edebiyatı üzerine yüksek lisansını yaparken romancı Malcolm Bradbury'den yaratıcı yazarlık dersleri aldı.

İlk öykü kitabı *First Love, Last Rites* (1976; *İlk Aşk, Son Törenler*, çev. Ahmet Deniz Özsoylu, Ayrıntı Yayınları, 2004) ile Somerset Maugham Ödülü'nü kazandı. Üç kere Booker Ödülü'ne aday gösterildi, 1988 yılında *Amsterdam* (1988; *Amsterdam'da Düello*, çev. Ülkem Çorapçı, Yapı Kredi Yayınları, 2018) ile bu ödülü kazandı. 2006'da *Saturday* (*Cumartesi*, çev. İlknur Özdemir, Yapı Kredi Yayınları, 2007) adlı romanıyla James Tait Black Anı Ödülü'nü kazandı. *Sahilde* adlı romanıyla İngiliz Kitap Ödülleri Yılın En İyi Kitabı ve Yılın En İyi Yazarı ödülleri kazandı. Diğer önemli eserleri arasında *Beton Bahçe*, *Yabancı Kucak*, *Sonsuz Aşk*, *Kefaret*, *Çocuk Yasası* ve *Fındık Kabuğu* sayılabilir.

İlknur Özdemir İstanbul'da doğdu. İstanbul Alman Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Almanca ve İngilizceden çok sayıda çevirisi ve *Senin Öykün Hangisi* adlı bir öykü kitabı vardır.

Başlıca Çevirileri: Paul Auster: *Yalnızlığın Keşfi, Yanılsamalar Kitabı, New York Üçlemesi*; Gabriel García Márquez: *Şili'de Gizlice*; Max Frisch: *Stiller*; J. M. Coetzee: *Utancı, Petersburglu Usta*; Michael Cunningham: *Saatler*; Günter Grass: *Yengeç Yürüyüşü, Soğanı Soyarken*; Hermann Hesse: *Klingsor'un Son Yazı*; Arundhati Roy: *Küçük Şeylerin Tanrısı*; Stefan Zweig: *Satranç, Bir Kadının Yaşamından Yirmi Dört Saat*; Bruno Schulz: *Tarçın Dükkânları*; Ian McEwan: *Fındık Kabuğu, Cumartesi, Sahilde*; Ingeborg Bachmann-Paul Celan: *Kalp Zamani*; Edith Wharton: *Keyif Evi*; John Banville: *Mrs. Osmond*; Virginia Woolf: *Mrs. Dalloway, Kendine Ait Bir Oda, Dalgalar*; Pascal Mercier: *Lizbon'a Gece Treni*; Franz Kafka: *Milena'ya Mektuplar, Dönüşüm*; Christa Wolf: *Melekler Şehri*.

İlknur Özdemir Michael Cunningham'ın *Saatler* adlı kitabının çevirisiyle Dünya Kitap Dergisi Çeviri Ödülü'nü almıştır. Uzun yıllar yaynevlerinde genel yayın yönetmeni olarak görev yapmıştır. Halen serbest çevirmen olarak çalışmaktadır.

Ian McEwan'ın
YKY'deki kitapları

- Cumartesi (2007)
Masumiyet ya da Özel İlişki (2012)
Bir Parmak Bal (2014)
Çocuk Yasası (2016)
Fındık Kabuğu (2017)
Düş Yolcusu (2018)
Amsterdam'da Düello (2018)
Kefaret (2018)
Sonsuz Aşk (2019)
Kayıp (2019)
Benim Gibi Makineler (2019)
Sahilde (2020)
Beton Bahçe - İlk Aşk, Son Ayin (2020)

IAN McEWAN

Sahilde

Roman

Çeviren
İlknur Özdemir

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5558
Edebiyat - 1596

Sahilde / Ian McEwan
Özgün adı: **On Chesil Beach**
Çeviren: **İlknur Özdemir**

Kitap editörü: **Ümran Özbacı**
Düzeltili: **Filiz Özkan**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Akgül Yıldız**

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sitesi B Blok
Kat: 6 No: 4NB 7-9-11 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul
Tel: (0212) 613 38 46
Sertifika No: 45030

Çeviriye temel alınan baskı: Jonathan Cape, Londra, 2007
1. baskı: Turkuvaz Kitap, İstanbul, 2008
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Şubat 2020
ISBN 978-975-08-4675-5

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2016
Sertifika No: 44719
© Ian McEwan, 2007

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik](https://www.facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Annalenàya

Bir

Gençtiler, eğitimliydi ve o geceye, düğün gecelerine kadar ikisi de kimseyle yatmamıştı; cinsel sorunlar üzerinde konuşmanın neredeyse olanaksız olduğu bir çağda yaşıyorlardı. Zaten ne zaman kolaydır ki. Az önce Kral George döneminden kalma küçük bir otelin birinci katındaki dairenin ufak salonunda akşam yemeğine oturmuşlardı. Açık duran kapıdan bakınca yan odadaki epeyce dar, sayvanlı karyola görölüyordu, bembeyaz yatak örtüsü, insan eli değmemişçesine sımsıkı gerilip serilmişti yatağa. Edward daha önce hiçbir otelde kalmadığına değinmemişti, Florence ise çocukluğunda babasıyla sık sık seyahate çıktığından bu konuda deneyimliydi. Yüzeysel bakıldığında, keyifleri yerindeydi. Oxford'daki St. Mary Kilisesi'nde yapılan düğünleri güzel geçmişti; nikâh töreni geleneklere uygun, davet de neşeliydi, lise ve üniversite arkadaşları kulak tırmalayıcı ve moral verici çığlıklarla uğurlamışlardı onları. Korktukları gibi Florence'in annesi ve babası tepeden bakmamışlardı bu olanlara, damadın annesi de pek yanlış davranmamıştı ya da neden toplandıklarını tamamiyle unutmamıştı. Gelinle damat Florence'in annesine ait küçük bir arabayla yola çıkmışlar ve akşam olmadan Dorset sahilindeki otellerine varmışlardı, Temmuz ortası için ya da buldukları koşullar açısından pek de mükemmel denemezdi havaya, yine de elverişli sayılırdı: Yağmur yağmıyordu ama Florence'e kalırsa umdukları gibi açık havada, terasta yemek yiyebilecekleri kadar da ılık sayılmazdı. Edward'a göreyse hava iyiydi ama aşırı kibar olduğundan böyle bir akşamda karısına itiraz etmeyi aklından geçiremezdi.

Dairelerinde, Manş Denizi'nin bir bölümüne ve uçsuz bucaksız çakıl taşlı Chesil Sahili'nin manzarasına bakan balkona açılan, yere kadar camlı, aralık duran kapının önünde yiyorlardı yemeklerini. Smokinli iki genç koridorda bıraktıkları bir servis arabasından servis yapıyordu, genellikle balayı süiti diye bilinen daireye girip çıkarlar-ken cilalı meşe parkeler sessiz ortamda tuhaf gıcirtılar çıkarıyordu. Genç adam gururlu ve korumacıydı, yergi anlamına gelebilecek

jestleri ya da ifadeleri var mı diye gözlerini garsonlara dikmişti. Alaycı gülüşlere hoşgörü gösterecek değildi. Ancak yakındaki bir köyden gelen bu gençler ifadesiz yüzleriyle eğilip işlerini görüyorlardı, deneyimsiz oldukları belliydi, tabak çanağı kolalı masa örtüsüne bırakırlarken elleri titriyordu. Aynı zamanda gergindiler de.

İngiliz mutfağının tarihinde pek de parlak bir dönem yaşanmıyordu ama o günlerde, yurtdışından gelen yabancılar dışında buna pek aldırın yoktu. Pek çok sofrada olduğu gibi geleneklere uygun yemeğe normal olarak, bir tek kiraz şekerlemesiyle süslenmiş bir dilim kavunla başlandı. Koridorda, altındaki mumların ısıttığı tabaklarda yanında iyice haşlanmış sebzeler ve rengi maviye çalan patateslerle birlikte koyulaşmış sosu içinde, epey zaman önce kızartılmış, dilimlenmiş sığır eti bekliyordu. Şarap Fransız şarabıydı ama hangi bölgenin ürünü olduğu, üzerinde ok gibi fırlayan bir kırlangıcın görüldüğü etiketinde yazmıyordu. Kırmızı şarap ısmarlamak Edward'ın aklının ucundan bile geçmezdi.

Garsonların bir an önce çekip gitmesini beklerken Edward ile Florence koltuklarında dönüp geniş, yosunlu çimenliğin ve onun ötesindeki, birbirine girmiş çiçekli çalılıkların, sahile uzanan patikaya inen dik yamaca tutunmuş ağaçların sunduğu manzaraya baktılar. Çamurlu basamaklarla yokuş aşağı giden bir patikanın başını görebiliyorlardı, iki yanında devasa otlar dizili bir yoldu, koyu renkli, kalın damarlı yaprakların ağırlığı altında bükülen, iki metreye yakın şişmiş saplarıyla dev raventlere ve kabaklara benziyordu bu otlar. Bahçedeki bitkiler kösnül ve tropiklere özgü bir gürlükle yükseliyor; kurşuni, yumuşak ışık ve sahile bir vurup bir çekilirken gök gürültüsüne benzer küçük sesler çıkaran, sonra taşlara çarpıp tıslayan denizden gelen incecik bir pus bu etkiyi artırıyordu. Yemekten sonra ayaklarına sağlam ayakkabılar geçirip denizle Donanma denen lagün arasındaki çakıl taşlı yolda yürümeyi planlamışlardı, eğer şarabı bitiremezlerse kalanı yanlarına alacak, sokak serserileri gibi şişeden içeceklerdi.

Öyle çok planları, uçarı planları vardı ki; bunlar puslu geleceklerinde, Dorset kıyılarındaki yaz bitkileri gibi birbirine karışıp bir o kadar güzel önlerine yığılmıştı. Nerede ve nasıl yaşayacakları, yakın arkadaşlarının kimler olacağı, Edward'ın Florence'in babasının şirketindeki işi, Florence'in müzik kariyeri ve babasının verdiği parayla ne yapacağı ve nasıl başkalarına –en azından ruhen– benze-

meyecekleri. Genç olmanın, toplumda bir ayak bağı, bir yersizlik simgesi, insanı bir parça sıkıntıya sokan ve tedavisinin başlangıcı evlilik sayılan bir durum olduğu –ve sonra, o ünlü onyılla birlikte bitecek– çağdaydılar hâlâ. Hayatlarının yeni bir doruğunda, yeni konularının onları bitmeyen gençliklerinden çekip alacak olmasına sevinerek, neredeyse birer yabancı gibi, tuhaf bir biçimde yan yana duruyorlardı – Edward ve Florence, sonunda özgürdüler! En sevdikleri sohbet konularından biri çocukluklarıydı ama keyifli anılarını değil de içinden çıktıkları, gülünesi yanlış anlamaların sisini, anne babalarının yaptıkları çeşitli hataları ve artık bağışlayabildikleri modası geçmiş uygulamaları konuşuyorlardı.

Buldukları bu yeni tepeden her şeyi apaçık görebiliyorlardı ama bazı çelişkili duygularını birbirlerine tarif edemiyorlardı: Her ikisi de, akşam yemeğinden hemen sonra, yeni edindikleri olgunluğun sınanacağı, sayvanlı karyolada yan yana yatacakları, birbirlerine tam anlamıyla açılacakları anın korkusunu yaşıyordu. Bir yıldan fazladır, temmuz ayının önceden belirlenmiş bir gününün akşamında, bedeninin en duyarlı parçasının, kısacık da olsa, bu neşeli, güzel, müthiş zeki kadının içinde doğal olarak biçimlenmiş bir girintide duracağı düşüncesi Edward'ın aklını başından alıyordu. Bu işin, saçmalamadan ya da hayal kırıklığıyla sonuçlanmadan nasıl başarılacağı ise kafasını kurcalıyordu. Özellikle de yaşadığı bir tek şanssız deneyime dayanarak, aşırı heyecanlanmaktan korkuyordu, birinin bu durumu “erken boşalmak” olarak nitelediğini duymuştu. Bu konu aklından pek çıkmıyordu ama başarısız olmaktan ne kadar korksa da –kendinden geçme, azimli olma– hevesi kat kat daha fazlaydı.

Florence'in kaygılarıysa daha ciddiydi, Oxford'dan buraya gelirken yol boyunca, aklındaki söylemek için bütün cesaretini toplamak üzere olduğunu düşündüğü anlar olmuştu. Ancak kaygılandığı şey dile getirilebilecek gibi değildi, ne diyeceğini kafasında şekillendiremiyordu bile. Edward yalnızca ilk gecenin geleneksel sancılarını çekse de Florence iç organlarından yükselen bir korkuya kapılıyor, deniz tutması kadar somut ve çaresiz bir bulantı çekiyordu. Çoğu zaman, evlilik hazırlıklarının neşeye sürdüğü bütün o aylar boyunca, mutluluğunun üzerine düşen bu gölgeyi yok saymayı başarmıştı ama sınıksız kucaklaşacaklarını –başka bir şekilde ifade etmek istemiyordu– aklına getirir getirmez midesi

kasılıyordu, mide bulantısı gırtlığına vuruyordu. Genç gelinlere yardımcı olacağı varsayılan, keyifli sözlerle, ünlemlerle ve numaralandırılmış çizimlerle dolu modern, ileri görüşlü bir broşürde öyle cümlelere ya da sözcüklere rastlamıştı ki kusacak gibi olmuştu: *Sümüksü zar* ve penisin tekinsiz, parlak tepesi. Florence'in zekâsını zorlayan cümleler de vardı, özellikle de girişlere takıntılı olanlar: *İçine girmeden hemen önce...* ya da *sonunda onun içine girer*, ve *çok şükür*, *onun içine girdikten hemen sonra...* Florence o gece, Edward'ın içinden geçebileceği bir tür büyük kapıya ya da salona dönüşmek zorunda mıydı? Aklına acıdan, bıçağın karşısında ikiye ayrılan etten başka bir şey getirmeyen bir sözcükle de sık sık karşılaşmıştı: *Delmek* sözcüğüyle.

İyimser anlarında, aşırı titizlik gösterdiğini düşünerek kendini iknaya çalışıyordu, mutlaka geçecekti bu. Kuşkusuz, Edward'ın kan hücum etmiş penisinin –korkunç bir terim daha– altında sallanan testislerini düşünmek üstdudağını bükmesine yetiyordu; birinin, hatta sevdiği birinin kendisinin “orasına” dokunması fikri de, örneğin gözünden ameliyat olmak kadar iticiydi. Ancak bu aşırı titizliğini bebeklere kadar vardırılmıyordu. Bebekleri seviyordu; ara sıra kuzeninin küçük oğullarına bakmış ve bundan zevk almıştı. Edward'dan gebe kalmaktan hoşlanacağını düşünüyordu ve çocuk doğurmaktan, en azından kuramsal olarak, korkmuyordu. Keşke onun da, İsa'nın annesi gibi, bir sihir sayesinde karnı burnuna gelebilseydi. Florence çok vahim bir sorunu bulunduğundan, hep herkesten farklı olduğundan ve artık her şeyin ortaya çıkacağından kuşkulanıyordu. Sorununun, salt fiziksel tiksintiden daha büyük, daha derin olduğunu düşünüyordu; bütün varlığı bu gönül işleri ve şehvet manzarasına isyan halindeydi; huzuru ve esas mutluluğu mahvolmak üzereydi. “İçine girilmesini” ya da “delinmeyi” istemiyordu. Edward'la sevişmek keyfinin doruğu olamazdı, keyfi için ödemesi gereken bedeldi ancak.

Çok daha önce, daha Edward evlenme teklif ettiğinde konuşmuş olması gerektiğini biliyordu; samimi ve yumuşak konuşan rahibe gitmelerinden, müstakbel ailelerle yemekler yemeden, düğüne insanlar davet edilmeden, hediye listesi hazırlanıp büyük mağazaya verilmeden, büyük bir çadır ve fotoğrafçı tutulmadan ve bütün öteki iptal edilemeyecek düzenlemeler yapılmadan önce. Ama meselenin adını kendisi bile koyamazken ne söyleyebilirdi, hangi sözcükleri

kullanabilirdi? Hem seviyordu Edward'ı, okuduğu ateşli, gözü yaşlı tutkuyla değil, sıcak, derin bir sevgiyle, bazen kız evlat gibi bazen de neredeyse bir anne gibi. Ona sokulmayı, kocaman koluyla kendisine sarılmasını, öpmesini seviyordu ama dilinin ağzına girmesinden hoşlanmıyordu, bunu da ona açıkça belli etmişti. Edward'ın çok özel olduğunu düşünüyordu, tanıdığı hiç kimseye benzemiyordu. Kuyrukta ya da bir bekleme odasında sıra beklemesi gerekir diye cebinde her zaman ciltsiz bir kitap, genellikle de tarih kitabı bulundururdu. Okuduğu şeyleri iyice küçülmüş bir kurşunkalemle işaretlerdi. Florence'in tanıdıkları arasında sigara içmeyen tek erkek Edward'dı. Çorapları kıyafetiyle asla uyumlu olmazdı. Bir tek kravatı vardı, daracık bir örgü kravatı, lacivertti, neredeyse hep beyaz gömlek giyer, o kravatı takardı. Florence onun meraklı oluşuna, taşralıya çalan şivesine, güçlü ellerine, konuşurken lafi ansızın başka yere çevirmesine, kendisine nazik davranmasına, konuşurken kendisine diktiği tatlı kahverengi gözlerinin sıcacık bir aşk bulutuyla kuşatılmış duygusu vermesine bayılıyordu. Yirmi iki yaşındaydı ve hayatının geri kalanını Edward Mayhew ile geçirmek istediğine emindi. Onu kaybetme riskini nasıl göze alabilirdi?

Konuşabileceği hiç kimse yoktu. Kız kardeşi Ruth çok gençti, annesi de, kendi tarzında harika biri olsa da, fazla entelektüel, fazla kırılıyordu, eski moda aydın bir kadındı. Ne zaman özel bir sorunla karşılaşsa, bir salonda konferans verirmiş havalarına girer, sözü uzattıkça uzatır, herkesin okumuş olması gerektiğini düşündüğü kitaplara atıfta bulunurdu. Konuyu bu şekilde salimen toparladıktan sonra bazen, ki pek nadir olurdu bu, rahatlayıp nazikleşirdi ama o zaman bile insan onun nasıl bir öğüt verdiğini anlayamazdı. Florence'in liseden ve müzik okulundan birkaç müthiş arkadaşı vardı, onlarda da tam tersi bir sorun mevcuttu: Mahrem konuşmalara bayılıyorlar, birbirinin sorunlarından zevk alıyorlardı. Hepsi birbirini iyi tanıyor, telefonlaşmayı ve mektuplaşmayı seviyorlardı. Florence onlara bir sırrını açamazdı, onları kınamazdı da çünkü kendisi de o gruptan biriydi. Kendisine bile güvenemezdi o. Nasıl yaklaşacağını bilmediği bir sorunla baş başa kalmıştı şimdi, kendisine yol gösterecek tek şey de elindeki rehber kitaptı. Kitabın cıfcaflı kırmızı kapağında, masum bir çocuğun elinden çıkmışçasına beyaz tebeşirle çizilmiş, el ele tutuşmuş gülümseyen, parlak gözlü, iki çöp adam figürü vardı.

Kavunu yiyip bitirmeleri iki dakika bile sürmedi, o arada delikanlılar dışarı çıkıp koridorda beklemek yerine epeyce geride, kapının yanında durdular, papyonlarını ve sımşık yakalarını kurcalayıp gömleklerinin manşetleriyle oynadılar. Edward, Florence'e gülünesi, abartılı bir hareketle kiraz şekerlemesini uzatırken yüzlerindeki ifade değişmedi. Florence oyunbazlık edip, gözlerini Edward'dan ayırmadan kirazı onun parmaklarından emdi, ağzındaki ağır ağır çiğnerken Edward'ın dilini görmesine izin veriyordu, aslında onunla böyle cilveleşirken kendi durumunu zora soktuğunun farkındaydı. Devam ettiremeyeceği şeyi başlatmamalıydı ama Edward'ı elinden geldiğince keyiflendirmesinin yararı oluyordu: Kendini bütün bütüne yararsız hissetmemesini sağlıyordu. Keşke yapışkan bir kirazı yemek çözüm olsaydı.

Edward garsonların odadan çıkmasını arzu etse de onların mevcudiyetinden rahatsızlık duymadığını göstermek için elinde şarabıyla arkasına yaslanıp gülümsedi ve omzunun üstünden geriye seslendi: "Bunlardan kaldı mı?"

"Yok efendim. Özür dilerim efendim."

Ama duyduğu ani mutluluğu, büyük sevinci gizlemeye çalışan Edward'ın şarap kadehini tutan eli titriyordu. Florence karşısında ıslıl ıslıl parlıyordu sanki ve çok tatlıydı – güzeldi, duyarlıydı, yetenekliydi, inanılmayacak kadar iyi huyluydu.

Edward'a yanıt veren çocuk boşalan tabakları almak üzere yaklaştı. Arkadaşı dışarıdaydı, sıradaki yemek olan kızartmayı tabaklara alıyordu. Uygun gümüş takımlarla servis yapmak üzere servis arabasını balayı süitine sokmak mümkün değildi, Elizabeth dönemi çiftlik evi 18. yüzyıl ortasında George dönemine uygun hale getirilirken yanlış planlama sonucu koridorla oda arasında iki basamaklık bir seviye farkı kalmıştı.

Evli çift kısa bir süre baş başa kaldı ama koridorda kaşıkların tabaklara sürtülmesini, açık duran kapının yanında mırıldanarak konuşan delikanlıların seslerini duyuyorlardı. Edward elini Florence'in elinin üzerine koyarak o gün yüzüncü kez, "Seni seviyorum" diye fısıldadı, Florence de hemen aynen karşılık verdi, sözlerinde samimiydi.

Edward üniversiteyi bitirmişti, Londra'daki University College'da

tarih bölümünde birinciliği vardı. Okulda üç kısacık yılda savaşları, isyanları, kıtlıkları, salgın hastalıkları, imparatorlukların yükselişi ve çöküşünü, kendi evlatlarını yiyen devrimleri, tarımdaki sıkıntıları, sanayideki sefaleti, iktidardaki elit tabakanın acımasızlığını okumuştular – baskı, sefalet ve kırılan umutların renkli geçit törenini. Kuşaklar boyunca hayatların ne kadar sıkıntılı ve yavan geçebileceğini anlamıştı. Her şeye geniş açıdan bakıldığında şimdi İngiltere’de böyle huzurlu, müreffeh zamanlar pek görülüyordu ve böyle bir zamanda kendisinin ve Florence’in neşesi bir istisnaydı, hatta tekti. Okuldaki son yılında tarihteki “büyük adam” kuramı üzerinde özel bir araştırma yapmıştı – etkin bireylerin ulusun yazgısını biçimlendirebileceklerine inanmanın modası gerçekten geçmiş miydi? Danışman hocası kuşkusuz öyle düşünüyordu: Onun görüşüne göre, büyük harfle yazılmış Tarih, önü alınamayan güçler tarafından kaçınılmaz, zorunlu sonlara doğru götürülüyordu ve çok geçmeden bu konu bir bilim olarak algılanacaktı. Ama Edward’ın ayrıntılarıyla incelediği hayatlar –Sezar, Charlemagne, II. Friedrich, Çarıç II. Yekaterina, Nelson ve Napoléon (danışmanın ısrarıyla Stalin’den vazgeçmişti)– tam tersini işaret ediyordu. Edward’ın iddiasına göre, acımasız bir kişilik, yalın fırsatçılık ve şans, milyonların kaderini değiştirebilirdi, bu kararında ısrar etmesi ona yüz üstünden seksen getirmişti, neredeyse birinciliği tehlikeye giriyordu.

Efsanevi başarının bile pek az mutluluk, katmerli bir huzursuzluk, insanın içini kemiren hırs getireceğini tesadüfen keşfetmişti. O sabah düğün için giyinirken (frak, silindir şapka, avuç avuç kolonya) listesindeki kişilerden hiçbirinin kendisinininki gibi bir tatmin duygusunu tatmış olamayacağına karar vermişti. Duyduğu kıvanç da başlı başına bir ululuktuktu. Dolu doluydu, muhteşem bir biçimde; ya da hemen hemen öyleydi. Yirmi iki yaşında hepsini gölgede bırakmıştı.

Şimdi gözlerini karısına dikmişti; onun gizemli, hareli ela gözlerine, o gözlerin buğulu süt mavisine çalan tertemiz beyazlığına. Kirpikleri bir çocuğunki gibi gür ve siyahtı, huzurlu yüzündeki ciddiyette de çocukları andıran bir şey vardı. Çok güzel bir yüzdü, yontulmuş gibiydi, belli bir ışıktaki bakıldığında akla Amerikalı bir Kızılderi kadını getiriyordu, soylu bir Kızılderi’yi. Çenesi köşeli, gülümseyişi geniş ve yapmacıksızdı, göz kenarlarındaki kırışıklara kadar uzanıyordu. İri kemikliydi, düğündeki çoluk çocuk sahibi